

Handlingsplan för

Norrbottens regionala skogsprogram

Länsstyrelsen
Norrbotten

Inledning

Handlingsplanen är direkt kopplad till strategin för Norrbottens regionala skogsprogram¹. Strategin har fem fokusområden och under varje område pekas utvecklingsmöjligheter ut för vägen framåt i Norrbotten. I handlingsplanen beskrivs föreslagna insatser och åtgärder för åren 2021–2023.

Insatserna och åtgärderna är framtagna i bred samverkan inom Norrbottens regionala skogsprogram. I samband med att remissvaren för strategidokumentet bearbetades under sommaren 2020 hölls workshops inom programrådet, för att identifiera områden som är viktiga att hantera inom ramarna för det regionala skogsprogrammet. Resultatet från dessa inarbetades i strategidokumentet och var även inledningen på arbetet med handlingsplanen, som påbörjades då strategidokumentet fastställdes i oktober 2020. Under hösten 2020 hölls dialogmöten med programrådet samt en utökad krets med sakkexpertis inom olika ämnen för att identifiera områden för samhandling och definiera insatser och åtgärder till handlingsplanen.

Föreslagna insatser och åtgärder har i vissa fall en utpekad ansvarig organisation medan andra är öppna för initiativ från programrådets aktörer. De arbetsgrupper som föreslås kan med fördel innefatta både aktörer som ingår i programrådet och andra aktörer.

Handlingsplanen hanteras av styrgruppen för Norrbottens regionala skogsprogram och syftar till att engagera, stimulera och inspirera till vidare aktivitet, samhandling och kunskapsinhämtning. Styrgruppen ansvarar även för att kommunicera och regelbundet följa upp handlingsplanen.

---

1 Strategi för Norrbottens regionala skogsprogram (2020). Länsstyrelsen i Norrbottens län i samarbete med Skogsstyrelsen, Södra Norrbottens distrikt, samt Region Norrbotten. Diarienummer: 301-7647-2019. ISBN/ISSN: 0283-9636. Strategidokumentet finns för nedladdning i pdf-format på Länsstyrelsens hemsida: [Strategi för Norrbottens regionala skogsprogram \(lansstyrelsen.se\)](https://www.lansstyrelsen.se/norrbotten/strategi-for-norrbottens-regionala-skogsprogram)

Norrbottens regionala skogsprogram

Länsstyrelsen i Norrbottens län, Skogsstyrelsen och Region Norrbotten har, genom antagandet av strategin för Norrbottens regionala skogsprogram, kommit överens om långsiktig samverkan och har bildat en styrgrupp för Norrbottens regionala skogsprogram. Syftet med Norrbottens regionala skogsprogram är att vara en mötesplats och en arena samt forum för en långsiktig dialog. En arena som samlar alla skogens frågor och lyfter fram storheten med den norrbottniska skogen. Ett forum med kunnande och utveckling i fokus för länets medborgare.

Med handlingsplanen vill vi peka på möjligheten för intressenter att ta initiativ till ytterligare åtgärder. Ytterligare åtgärder genomförs och finansieras på olika sätt inom aktörernas verksamheter med olika grad av samhandling och samfinansiering.

Kärnan i det regionala skogsprogrammet är den långsiktiga och framåtsyftande dialogprocessen mellan Länsstyrelsen i Norrbottens län, Skogsstyrelsen och Region Norrbotten samt de representanter för länets skogliga aktörer som tillsammans utgör programrådet.

Programrådet

Syftet med programrådet är att vara en arena för långsiktig dialog kring synergier och målkonflikter i skogliga frågor i länet. Programrådet ska även vara ett forum för kunskapsdelning och utvecklingsinsatser.

Programrådet ska ge vägledning och råd till styrgruppen, diskutera aktuella frågor samt bidra till handling inom olika fokusområden i det regionala skogsprogrammet.

Deltagande organisationer listas i bilaga till strategin för Norrbottens regionala skogsprogram och sammansättningen kan komma att ändras över tid. Programrådet består av representanter för det statliga skogsbruket, privata skogsbolag, privata skogsägare, allmänna skogsägare, processindustri, sågverk, trähusbyggnad, naturvård, friluftsliv, besöksnäring, rennäring, jägarintressen, statliga myndigheter, kommuner, kommunala utvecklingsmiljöer och universitetet. I programrådet ingår även Länsstyrelsen i Norrbottens län, Skogsstyrelsen och Region Norrbotten. Landshövdingen i Norrbottens län är programrådets ordförande.

Handlingsplan

I handlingsplanen beskrivs föreslagna insatser och åtgärder för åren 2021–2023.

Fokusområde 1: Ett hållbart skogsbruk med ökad klimatnytta

Vägen framåt i Norrbottens län handlar om att

- undersöka hur efterfrågan på skogsråvara kommer att påverkas av omställning till biobaserad samhällsekonomi
- samverka för ökad tillväxt, kulturmiljö- och naturhänsyn i skogen samt hitta gemensamma målbilder
- arbeta för att förebygga skador på mark och träd samt forn- och kulturlämningar till följd av skogsbruksåtgärder, klimateffekter, väderrelaterade händelser och skadeangrepp
- verka för ett mer variationsrikt skogslandskap med en mångfald av kulturmiljöer, funktionella ekosystem, grön infrastruktur, bevarande av skogar med höga naturvärden och restaurering av skogslandskapet
- låta skogsprogrammet vara en arena för långsiktig dialog kring målsynergier och målkonflikter för att bidra till minskad konflikt mellan olika intressen
- öka tillväxt, produktion, kvalitet och biologisk mångfald genom att höja kunskapen hos enskilda markägare om ekonomi, skötsel, kulturmiljöhänsyn samt natur- och viltvårdsfrågor

Viktiga åtgärder och insatser inom fokusområde 1 för åren 2021–2023

- Skogsstyrelsen bjuder in till en kampanj med syfte att öka virkestillväxt och nyttjande av skogen för virkesproduktion samtidigt som de gemensamma målbilderna för god miljöhänsyn införs och naturvårdande skötsel skapar nya naturvärden.
- Skogsstyrelsen arbetar i samverkan med berörda parter för att öka kunskapen om skogsskador och hitta lösningar.
- Skogsstyrelsen bjuder in till möten för att diskutera vilka utvecklingsmöjligheter variationsrikt skogsbrukande har. Vilka är för- och nackdelarna ur miljö- och produktionsperspektiv samt för rennäringen och klimatet. SKA22, Skogliga KonsekvensAnalysen 2022, kan vara ett underlag i dessa sammanhang med olika scenarios för områdesskydd och skogsskötselprogram.
- Länsstyrelsen i Norrbottens län bjuder in rennäringsdelegationen och viltförvaltningsdelegationen i Norrbottens län till dialog i programrådet.
- Programrådet bildar en arbetsgrupp för att öka kunskapen om klimateffekter på skogen i norra Sverige samt om vilka klimatanpassningsåtgärder som är lämpliga för skogssektorn.
- Det regionala skogsprogrammet ska stimulera till utvecklingsinsatser som stärker konkurrenskraften för länets skogsindustri, visar hur alla skogsägares perspektiv kan lyftas, skapar lönsamhet för skogsägare samt skogsägande som modernt företagande.

Fokusområde 2: Mångbruk av skog för fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet

Vägen framåt i Norrbottens län handlar om att

- arbeta för att genomföra de föreslagna insatserna i jämställdhetsanalysen som tagits fram för Norrbottens skogssektor
- stimulera ett ökat mångbruk i den norrbottniska skogen
- skapa forum och arenor för att diskutera intressekonflikter och markanvändningsfrågor samt för dialog kring äganderätt, renskötselrätt, allemansrätt och näringsutövande
- bevaka att det blir möjligt att stötta företagsutveckling, utbildningar och entreprenörskap med skogen som grund i kommande regionala utvecklingsstrategier och strukturfondsprogram

- visa på möjligheter och skapa förutsättningar för skyddad natur att bidra till lokal och regional utveckling
- utveckla arbetet med skogen som arena för integration och insteg i arbete
- stödja och stärka skogsägande som ett modernt och hållbart företagande
- arbeta för att involvera fler intressenter i dialogen om skogen

Viktiga åtgärder och insatser inom fokusområde 2 för åren 2021–2023

- Programrådet bildar en arbetsgrupp för aktörer intresserade av mångbruk i syfte att utveckla området.
- Programrådet bildar en arbetsgrupp med tema besöksnäring och skog för att öka samverkan inom området.
- Programrådets aktörer arbetar med att implementera resultatet från rapporten JämLYS av skogssektorn i Norrbotten²

---

2 JämLYS av skogssektorn i Norrbotten (2020). Länsstyrelsen i Norrbottens län i samarbete med Skogsstyrelsen samt Region Norrbotten. Rapporten finns att ladda ner i pdf-format på Länsstyrelsens hemsida: [JämLYS av skogssektorn i Norrbotten.pdf \(lansstyrelsen.se\)](#)

Fokusområde 3: Innovationer och förädlad skogsråvara i världsklass

Vägen framåt i Norrbottens län handlar om att

- ta rollen som samverkansledare för att bidra till erfarenhetsutbyte mellan länen och därmed öka kunskapen om och förståelsen för hur forsknings-, utvecklings- och innovationsinsatser kan nyttiggöras inom skogssektorn i de fyra norrlandslänen
- verka för ökade satsningar på forskning och utveckling inom hela den skogliga värdekedjan och samordnade insatser för att attrahera tillväxtkapital
- utreda vilka förutsättningar som behöver skapas för att möjliggöra en regional omställning till en biobaserad samhällsekonomi
- skapa forum och arenor för diskussion kring hur tillgången till råvara ska optimeras och säkerställas
- bevaka att det blir möjligt att stötta innovation samt FoU-insatser med skogen som grund i kommande strukturfondsprogram

Viktiga åtgärder och insatser inom fokusområde 3 för åren 2021–2023

- Region Norrbotten ansvarar för att samordna samverkan inom skogsprogrammets ramar kring bevakningen av transporter och transportinfrastrukturfrågan.
- Programrådet bildar en arbetsgrupp med tema biobaserad ekonomi i syfte att identifiera möjligheter och hinder för omställning.
- Det regionala skogsprogrammet ska verka för ett ökat träbygande i länets kommuner.

Fokusområde 4: Hållbart brukande och bevarande av skogen som en profilfråga i svenskt internationellt samarbete

Vägen framåt i Norrbottens län handlar om att

- värna ett aktivt norrländskt skogsbruk i ett europeiskt policysammanhang
- lyfta fram innovativa och högförädlade produkter från skogen på en internationell marknad
- tydliggöra bilden av norra Sverige som ett nav för forskning, innovation och produktion av förädlad skogsråvara
- verka för internationellt samarbete kring hållbart skogsbruk och mångbruk i skogen
- synliggöra innovativa projekt, insatser och åtgärder

- göra genomlysningar av alla skogliga värdekedjor med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling i fokus

Viktiga åtgärder och insatser inom fokusområde 4 för åren 2021–2023

- Programrådet bildar en arbetsgrupp för genomlysning av skogsnäringens värdekedjor utifrån ett Agenda 2030-perspektiv.
- Region Norrbotten ansvarar för att löpande informera om sitt arbete och policyutveckling inom det skogliga området på EU-nivå.
- Region Norrbotten ansvarar för att bevaka internationella initiativ som påverkar Norrbottens skogssektor, samt sprida information om detta.

Fokusområde 5: Ett kunskapskliv för ett hållbart brukande och bevarande av skogen

Vägen framåt för Norrbottens län handlar om att

- synliggöra innovationer och lyfta fram alla aktörer och deras bidrag
- verka för ökad dialog kring skogen och dess värden med syfte att öka kunskap och förståelsen för varandras behov och intressen med fokus på biobaserad ekonomi
- främja ett nära samarbete mellan universitet, skogsbruk, näringsliv, myndigheter och civilsamhälle
- arbeta för att öka branschens attraktivitet genom insatser som bidrar till ökad jämställdhet och integration
- arbeta för att natur- och kulturmiljöer av betydelse för friluftsliv och turism kartläggs och värderas så att bättre avvägningar mellan olika intressen kan göras
- integrera klimatkunskap och klimatanpassning i befintliga kunskapssatsningar

Viktiga åtgärder och insatser inom fokusområde 5 för åren 2021–2023

- Länsstyrelsen i Norrbottens län ansvarar för att anordna kunskapsseminarier och dialogtillfällen som rör aktuella skogliga frågor inom området ett hållbart brukande och bevarande av skogen.
- Länsstyrelsen medverkar i referensgruppen för forskningsprojektet Lövkunskapscenter samt arbetar för att sprida resultaten från projektet.
- Skogsprogrammets arbetsgrupp samverkar med skogsprogrammen i övriga norrlandslän.
- Det regionala skogsprogrammet ska främja kunskapen om cirkulär bioekonomi i länet.

Kontaktuppgifter

Enheten för internationalisering och tillväxt
Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 Luleå
Telefon: 010-225 50 00. E-post: norrbotten@lansstyrelsen.se

I samarbete med

Skogsstyrelsen, Södra Norrbottens distrikt
Telefon: 036-35 93 00. E-post: skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se och
Region Norrbotten
Telefon: 0920-28 40 00. E-post: regionnorrbotten@norrbotten.se

Omslagsfoto/övriga foton Johnér Bildbyrå

